

Huw Irranca-Davies AS
Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

23 Tachwedd 2021

Annwyl Huw,

Rwyf yn ysgrifennu mewn ymateb i'ch llythyr 9 Tachwedd ynghylch Confensiwn y DU/y Swistir ar gydgyssylltu nawdd cymdeithasol.

Efallai y bydd yn helpu os byddaf yn egluro'n gyntaf bod cytundebau rhyngwladol yn cael eu cadw i Lywodraeth y DU a'i bod yn ofynnol i'r Gweinyddiaethau Datganoledig eu gweithredu a'u parchu ni waeth beth fo'r goblygiadau o ran cymhwysedd datganoledig neu i gyrrff Cymru.

Rwyf wedi mynd i'r afael â'ch cwestiynau penodol isod:

Asesiad Llywodraeth Cymru o oblygiadau'r cytundeb ar gyfer cymhwysedd datganoledig

Mae'r cytundeb yn ei gwneud yn ofynnol darparu gofal iechyd i ymwelwyr o'r Swistir i Gymru mewn perthynas â thriniaeth feddygol angenrheidiol frys a thriniaeth sydd wedi'i chynllunio ymlaen llaw. Rôl Byrddau Iechyd Lleol Cymru fydd cyflawni hyn. Goblygiadau'r cytundeb ar gymhwysedd datganoledig yw ei bod yn ofynnol i Lywodraeth Cymru weithredu a pharchu'r cytundeb ac i Fyrdau Iechyd Lleol ddarparu gofal iechyd yn unol â'i thelerau.

Er hynny, hoffwn egluro hefyd fod y Swistir, cyn inni ymadael â'r UE, yn rhan o'r cytundeb gofal iechyd cyfatebol a oedd ar waith gyda gwledydd yr UE ac EFTA. Mae'r trefniadau gofal iechyd o dan Gonfensiwn newydd y Swistir yr un peth yn fras â chytundeb gofal iechyd cyfatebol blaenorol yr UE (cyn inni ymadael â'r UE) a'r Cytundeb Masnach a Chydweithredu/Protocol Nawdd Cymdeithasol newydd rhwng Llywodraeth y DU a'r UE. Nid

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

oes unrhyw ofynion newydd yn cael eu rhoi ar Fyrddau Iechyd Lleol Cymru o dan Gonfensiwn y Swistir (neu Gytundeb Masnach a Chydweithredu'r UE).

Yr hyn y mae'n rhaid ei gofio hefyd yw mai cytundeb gofal iechyd cyfatebol yw hwn sy'n golygu bod trigolion Cymru yn gallu cael triniaeth y mae ei hangen ar frys a thriniaeth sydd wedi'i chynllunio ymlaen llaw yn y Swistir am ddim gyda'r costau'n cael eu talu gan Lywodraeth y DU.

A yw Llywodraeth Cymru yn cytuno ag asesiad Llywodraeth y DU o ba faterion sydd wedi'u cadw'n ôl a pha faterion sydd wedi'u datganoli yn y cytundeb

Mae Llywodraeth y DU wedi cydnabod yn y Memorandwm Esboniadol ar y Confensiwn bod negodi cytundebau gofal iechyd cyfatebol a lles gwladolion y DU dramor yn faterion a gedwir yn ôl ond bod rhai o'r meysydd y mae cytundebau gofal iechyd cyfatebol yn eu cwmpasu yn feysydd wedi'u datganoli gan gynnwys gofal iechyd domestig ac adennill costau ymwelwyr tramor. Gan mai mater datganoledig yw codi tâl ar ymwelwyr tramor, mae Llywodraeth y DU wedi cydnabod hefyd y bydd y Gweinyddiaethau Datganoledig yn sicrhau bod yr agweddau hyn yn cael eu gweithredu yn unol â hynny.

Mae paragraff 10(1) o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru yn cadw "cysylltiadau rhyngwladol" (sy'n cynnwys cysylltiadau â thiriogaethau, gwledydd a sefydliadau rhyngwladol y tu allan i'r Deyrnas Unedig) i Senedd y DU.

Yn unol â pharagraff 10(3) o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru, mae parchu a gweithredu rhwymedigaethau rhyngwladol a chynorthwyo un o Weinidogion y Goron mewn perthynas â chysylltiadau rhyngwladol (i'r graddau y maent yn ymwneud â materion datganoledig) wedi'u llunio o faes cysylltiadau rhyngwladol. Mater datganoledig yw iechyd, sy'n cynnwys adennill costau ymwelwyr tramor mewn perthynas â Chymru. At hynny, mae rhoi effaith i gytundebau gofal iechyd sy'n ymwneud â gofal iechyd a ddarperir yng Nghymru o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru.

Rwyf yn cytuno, felly, mai mater i'r DU, yn hytrach na'r Gweinyddiaethau Datganoledig, yw ymrwymo i'r Confensiwn, ac rwyf yn fodlon ar safbwynt Llywodraeth y DU ynghylch goblygiadau'r Confensiwn mewn perthynas â materion datganoledig yng Nghymru.

A fydd Llywodraeth Cymru wedi'i chynrychioli yn y mecanweithiau Llywodraethu newydd rhwng y DU a'r Swistir a grëwyd gan y cytundeb, yn enwedig mewn perthynas â chymryd rhan yn y Cydbwyllgor Gweinyddol pan gaiff materion datganoledig eu trafod

Mae Llywodraeth y DU wedi cadarnhau bod y trefniadau cynrychioli ynghylch y Llywodraethau Datganoledig a'r mecanweithiau Llywodraethu o dan Gonfensiwn y Swistir yn adlewyrchu'r rhai o dan y Cytundeb Masnach a Chydweithredu a'r Protocol ar Gydgysylltu Nawdd Cymdeithasol. Mae hyn yn golygu y bydd Llywodraeth ganolog y DU yn cynrychioli'r DU yn y Cyd-bwyllgor Gweinyddol o dan y Confensiwn, ond bod gallu i wahodd cynrychiolwyr o gyfarfodydd Cyd-bwyllgor Gweinyddol y Llywodraethau Datganoledig fel y bo'n briodol ac os oes angen, er enghraifft pe bai mater yn cael ei drafod a oedd o ddiddordeb arbennig neu ar faes darpariaeth ddatganoledig megis triniaeth wedi'i chynllunio.

Pa gynlluniau sydd ar waith i Lywodraeth Cymru weithredu'r cytundeb, os o gwbl, gan gynnwys amserlenni

Mae Cytundebau Rhyngwladol a wneir gan Lywodraeth y DU yn rhwymo'r DU gyfan ac mae'n ofynnol i'r Gweinyddiaethau Datganoledig eu rhoi ar waith yn unol ag unrhyw

amserlenni yn y Cytundeb. Daeth Confensiwn y Swistir i rym ar 1 Tachwedd 2021 ac mae'n ofynnol i Fyrddau Iechyd Lleol Cymru ei roi ar waith o'r dyddiad hwnnw. Hysbyswyd y Byrddau Iechyd Lleol am y cytundeb ac mae'r holl drefniadau angenrheidiol (er enghraifft canllawiau a ffurflenni cais ar gyfer trefniadau triniaeth sydd wedi'i chynllunio ymlaen llaw, trefniadau gweinyddol ac ad-dalu gydag Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG) wedi'u hymgorffori o fewn y prosesau sydd eisoes ar waith ar gyfer Cytundeb Masnach a Chydweithredu'r UE.

Er hynny, bydd angen inni adlewyrchu'r cytundeb o fewn Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Ffioedd Ymwelwyr Tramor) 1989 sy'n nodi'r eithriadau ar gyfer codi tâl ar ymwelwyr tramor, a byddwn yn gwneud diwygiadau i'r rheoliadau hynny mewn perthynas â hyn cyn gynted â phosibl.

A yw Llywodraeth Cymru yn fodlon â lefel ac amllder yr ymgynghori â Llywodraeth y DU yn ystod y trafodaethau ar y cytundeb hwn, fel y disgrifir yn y Memorandwm Esboniadol

Er i Lywodraeth y DU hysbysu swyddogion Llywodraeth Cymru am ddatblygiad a chynnydd y Confensiwn ac amseriad tebygol ei lofnodi a'i roi ar waith, nid oedd Llywodraeth Cymru yn rhan o unrhyw rai o'r trafodaethau gwirioneddol â Llywodraeth y Swistir. Er fy mod yn cydnabod nad yw hon yn sefyllfa ddelfrydol, mae cytundebau rhyngwladol yn cael eu cadw i Lywodraeth y DU ac at ei gilydd dilynwyd y Memorandwm Cytundeb sydd ar waith gyda Llywodraeth y DU i gefnogi gofynion ymgynghori Deddf Gofal Iechyd (Trefniadau'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir) 2019. Ac yn yr achos hwn, roedd cytundeb rhwng Llywodraeth y DU a'r Gweinyddiaethau Datganoledig y dylai unrhyw gytundeb â'r Swistir geisio atgynhyrchu'r trefniadau yn fras o dan Gytundeb Masnach a Chydweithredu'r DU/UE yn sgil Ymadael â'r UE (a'r trefniadau gyda'r Swistir cyn Ymadael â'r UE).

Hyderaf y bydd yr ymateb hwn o gymorth wrth i'r Pwyllgor ystyried y Confensiwn.

Yn gywir

MARK DRAKEFORD